

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/201
KARAR NO : 2021/361
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Organize Sanayi Bölgesinde LPG dolum, depolama ve tevzi terminalinde faaliyet gösteren tesis için kapasite artırımı yapılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin i lemin iptali istemiyle açılan davanın ADL YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği i hk.

K A R A R

Davacı : Ergaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Vekili : Av. D.M.B.
Davalı : zmir Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi (KOSB)
Vekili : Av. S.Ş.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinde LPG dolum, depolama ve tevzi terminalinde faaliyet gösteren davacı şirketin, tesis için kapasite artırımı yapılması istemiyle yaptığı 28/05/2020 tarihli başvurusunun reddine ilişkin, 28/09/2020 tarihli ve 1488 sayılı davalı i leminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde, davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYU MAZLIK BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. zmir 3. derece Mahkemesinin 08/12/2020 tarihli ve E.2020/1345 sayılı kararı ile, davacının, dava konusu i lemin idare hukuku kural ve ilkeleri uyarınca idarenin kamu gücünü kullanarak tek yanlı olarak tesis ettiği i lemin olduğu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde tanımlanan iptal davasına konu edilebilecek nitelikte bir idari i lem özelliğindedir, bu i lemin hukuka uygunluğunun denetiminin de idari yargının görev alanında bulunduğu sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle, davalının görev itirazının reddine, karar verilmiştir.

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlık çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. Davalı OSB'nin, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun 25/5. maddesinde Türk Ticaret Kanunu'na atıfta bulunuldu u anla ıldı ndan; Kemalpa a OSB içinde faaliyet gösteren davacı ırkete ait LPG tesisi için kapasite artırımı yapılması istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin i lemin iptaline dair davanın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekti i gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 10 ve 13. maddeleri gere ince, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ve dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermi tir.

III.BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı nca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danı tay Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

7. Olayda, davacı ırketin Kemalpa a Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösterdi i LPG dolum, depolama ve tevzi terminaline ait tesisin kapasite artırılmasına yönelik talebinin reddine ili kin Kemalpa a Organize Sanayi Bölgesi Ba kanlı ı i leminin idare hukuku alanında hukuki sonuçlar do uran, kamu gücüne dayanılarak tesis edilmi bir idari i lem oldu u, bu haliyle uyu mazlı n idari yargı yerince çözümlenmesi gerekti i; 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan ba vurunun reddi gerekti i yolunda dü ünce bildirmi tir.

IV. LG L HUKUK

8. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin görev ve sorumlulukları*" ba lıklı 14. maddesinde; 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerinin saklı oldu u belirtilmi tir; "*De i tirilen, Eklenen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler*" ba lıklı 85. maddesinin h bendi öyledir:

«...12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası a a ıdaki ekilde de i tirilmi tir.

Yürürlü e giren mevzii imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, in ası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. yeri açma ve çalı ma ruhsatının verilmesi sırasında i yeri açma ve çalı ma ruhsatına ili kin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır...»;

9. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun "*Tanımlar ve kısaltmalar*" ba lıklı 3. maddesinin (h) bendi öyledir:

Organize Sanayi Bölgesi (OSB), "*Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sa lamak, çarpık sanayile me ve çevre sorunlarını önlemek, kentle meyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bili im teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerle tirilmesi ve geli tirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmi arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geli tirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir ekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle olu turulan ve bu Kanun hükümlerine göre kurulan, planlanan ve i letilen, kaynak kullanımında verimlili i hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgelerini*" ifade eder ekinde tanımlanmı ;

10. "*Yer seçimi kurulu ve planlama*" ba lıklık 4. maddesinin ondördüncü fıkrası öyledir:

"Yürürlü e giren imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, in ası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. yeri açma ve çalı ma ruhsatının verilmesi sırasında i yeri açma ve çalı ma ruhsatına ili kin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır."

11. "Nitelikleri" ba lıklı 5. maddesinin ilk fıkrası öyledir:

"(De i ik: 4/7/2012-6353/20 md.)

OSB, müte ebbis heyetin veya genel kurulun verece i karar üzerine yönetim kurulunun ba vurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmi yetki çerçevesinde kamula tırma i lemleri (...) yaptırabilen bir özel hukuk tüzel ki ili idir. (Ek cümle : 20/2/2014-6525/21 md.) OSB; kamula tırma i lemlerini Valilik, l Özel daresi, Belediye veya Yatırım zleme ve Koordinasyon Ba kanlı ma yaptırabilir."

12. 12/04/2000 tarihli, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun, 04/07/2012 tarihli, 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde De i iklik Yapılmasına Dair Kanun'un 20.maddesiyle de i tirilen 5.maddesinin Anayasa'ya aykırılı ı iddiasıyla Danı tay Altıncı Dairesi tarafından yapılan itiraz ba vurusu üzerine, Anayasa Mahkemesi 31/10/2013 tarihli ve E.2013/49, K.2013/125 sayılı kararı ile 04/07/2012 tarihli, 6353 sayılı Kanun'un 20.maddesiyle de i tirilen 5.maddesinin birinci fıkrasında yer alan "... yapabilen veya ... " sözcüklerinin Anayasa'ya aykırı oldu una ve iptaline karar verdi tir.

13. Aynı Kanun'un "Yönetim Kurulu" ba lıklı 8. maddesi öyledir:

"(De i ik fıkrası: 18/6/2017-7033/43 md.) Yönetim kurulu, müte ebbis heyetin en az dördü kendi üyeleri arasından olmak üzere seçece i be asıl, be yedek üyeden olu ur. Genel kurula geçen ve müte ebbis heyetin sona erdi i OSB'lerde, yönetim kurulu yönetmelikle belirlenecek kriterlere göre en fazla on bir asıl ve on bir yedek üyeden olu ur. Yönetim kurulu üyeleri dört yıl için seçilir.

Yönetim kurulu üyeleri kendi aralarında bir ba kan ve bir ba kanvekili seçerler. Yönetim kurulu en az ayda iki defa toplanır ve toplantı salt ço unluk ile yapılır. Geçerli bir mazereti olmadan üst üste yapılan üç toplantıya veya mazereti olsa dahi altı ay içinde yapılan toplantıların en az yarısına katılmayan üyeler üyelikten çekilmi sayılırlar. Kararlar salt ço unlukla verilir. Oyların e itli i halinde ba kanın oyu itibar edilir.

Yönetim kurulu; kanun, yönetmelik, kurulu protokolü ve benzeri düzenlemeler ile müte ebbis heyetin kararları çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmekle görevlidir."

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönleme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

15. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava, davacı irket tarafından, zmir Kemalpa a Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösterdi i LPG dolum, depolama ve tevzi terminaline ait tesisin kapasitesinin artırılmasına yönelik talebinin reddine ili kin davalı idarenin 28/09/2020 tarih ve 1488 sayılı i leminin iptali istemiyle açılmış tır.

17. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin birlikte de erlendirilmesinden, Kemalpa a Organize Sanayi Bölgesinin 30/04/1992 tarih ve 1830 sayılı DPT Müste arlı ı yazıları uyarınca kuruldu u; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Ba kanlı ınca 12/09/2012 tarihinde unvanının zmir Kemalpa a Organize Sanayi Bölgesi olarak de i tirilerek onaylandı ı; kurucularının Ege Bölgesi Sanayi Odası (%50), Yatırım zleme ve Koordinasyon Ba kanlı ı (%25), Kemalpa a Belediyesi (%12) ve zmir Büyük ehir Belediyesi (%6) oldu u; dolayısıyla davalı Organize Sanayi Bölgesi'nin özel hukuk tüzel ki ili ine sahip oldu u ve özel hukuk tüzel ki ilerince tesis edilen i lemlerin yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılaca ının açık oldu u gözetildi inde; zmir Kemalpa a OSB'de LPG dolum, depolama ve tevzi terminalinde faaliyet gösterdi i tesis için kapasite artırımı yapılması istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin i lemin iptali istemiyle açılan davanın yargısal denetiminin adli yargı yerinde yapılması gerekti i sonucuna varılmış tır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının ba vurusunun kabulü ile, davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin zmir 3. dare Mahkemesinin 08/12/2020 tarihli ve E.2020/1345 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile, davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin zmir 3. dare Mahkemesinin 08/12/2020 tarihli ve E.2020/1345 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, Üyelerden Aydemir TUNÇ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYLARI ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR I OY

Görevsel bakımdan bir girişim ve etkinliğin kamu hizmeti sayılması veya sayılmaması, de i ik ko ullar dikkate alınarak yasakoyucunun görüşleri do rultusundaki belirlemelerine göre ekillenen de i ken ve göreceli bir konudur. Kamu hizmetinin yönetsel ö esi, genelde kamusal yönetim biçimi ise de, darenin özel hukuk hükümlerine göre yürüttü ü kimi etkinliklerin de bu nitelikte oldu u görülmektedir. Fakat bir hizmetin amacı kamu yararı ise kamu hukuku esaslarına ba lı kalaca ı açıktır. Bu nedenle idarenin, toplumun yararına olarak genel ve ortak ihtiyaçlarını kar ılamak için giri ti i etkinlikler hangi yol ve usulle yapılırsa yapılsın kamu hizmeti sayılaca ından "kamu hizmeti" kavramının en önemli ö esi yönetim biçimi de il, hizmetin amacı ve bunun sorumlulu unu üstlenen organın niteli idir. Böyle olunca, kamu hizmetleri, Devletin ve di er kamu tüzelki ilerinin toplumun genel olarak ihtiyaçlarını kar ılamak amacıyla yürüttü ü veya buyru u ve sorumlulu u altında ba kalarına yaptırdı ı etkinlikler olarak tanımlanabilir.

darî i lemler, çe itli hukukî etkiler do urmak amacıyla yapılan tek yanlı ve icraî irade açıklamaları olarak tanımlandı ında, "iradenin açıklanması" yönünden, bu iradenin sahibi durumunda olan " darî makam" kavramı önem kazanmaktadır. Bu noktada, yalnızca i lemi yapan merciye göre belirlenen organik ölçüt tek ba ına yeterli olmamaktadır. Yani idarenin her i lemi darî i lem olmadı ı gibi, bütün darî i lemlerin kamu tüzelki ileri tarafından tesis edilmesi de söz konusu de ildir. Bu açıdan, darî karar alma yetkisi ve gücüyle donatılmış olmalarına kar ılık, gerek statüleri ve gerekse te kilatlanmaları ve yönetimleri bakımından özel hukuk tüzel ki isi olup da, kamu hizmeti gören kurulu lar, bu hizmetleri yerine getirirlerken kamu makamı gibi hareket etmekte ve i lemleri de idare hukuku kurallarına tabi olmaktadır.

Kamu yararı içermesi ve özel faaliyet olarak gere i gibi sunulmasının mümkün olmaması nedeniyle, yasama organı tarafından özel faaliyetler için söz konusu olmayacak bir ayrıcalıklar ve yükümlülükler rejimine tabi tutulan ve sorumlulu u ile denetimi son tahlilde bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen faaliyetler, kamu hizmeti olarak kabul edilmektedir. Kamu hizmeti yerine getirilirken sahip olunan ayrıcalıklara dayanılarak, tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen, hukuk düzeninde de i klik yapan, ba ka bir deyi le, ki ilerinin hukukî durumlarında de i klik meydana getiren etkili ve yürütülmesi zorunlu i lemler iptal davasına konu edilebilece i gibi, bu i lemler nedeniyle u ranılan zararların tazmini için tam yargı davası açılması da mümkündür.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 3. maddesinin (h) bendinde, organize sanayi bölgeleri (OSB), sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sa lamak, çarpık sanayile me ve çevre sorunlarını önlemek, kentle meyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerle tirilmesi ve geli tirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmi arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geli tirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir ekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle olu turulan ve bu Kanun hükümlerine

göre kurulan, planlanan ve i letilen, kaynak kullanımında verimlili i hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak tanımlanmı ; 4. maddesinde, "OSB. yer seçimine ili kin yönetmeli e göre uygun görülen yerlerde Bakanlı ın onayı ile kurulur. OSB lere ait yer seçimi, Bakanlı ın koordinatörlü ünde ilgili kurum ve kurulu ların temsilcilerinin katılımıyla olu an yer seçimi komisyonunun yerinde yaptı ı inceleme sonucunda, varsa üst ölçekli plan "kararları dikkate alınarak yapılır. Komisyonda kararlar oybirli i ile alınır. Oybirli i sa lanamaması durumunda yer seçimi ile ilgili nihai karar, yönetmelikte belirlenen esaslar do rultusunda Bakanlıkça verilir. Mevzuat gere ince korunması gereken ve sanayi tesislerinin kurulmasına izin verilmeyen alanlar OSB yeri olarak incelemeye alınmaz. OSB alanı içinde Hazine veya kamu kurum ve kurulu larına ait arazilerin bulunması hâlinde; bu araziler, talep edilmesi ve ba kaca bir sakıncası bulunmaması durumunda, 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve stihdamın Te viki ile Bazı

Kanunlarda De i iklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki illerde bedelsiz devredilir. Di er illerde ise 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 ncü maddesinde yer alan harca esas de erleri üzerinden pe in veya taksitle ödenmek üzere OSB lere satılır. Buna ili kin usûl ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlı nca mü tereken belirlenir. Toplu Konut idaresi Ba kanlı ı mülkiyetinde bulunan stok araziler ise ilgili mevzuatına göre OSB tüzel ki ili ine tapuda devredilirken 29/4/1969 tarihli ve 1164 sayılı Arsa Üretimi ve De erlendirilmesi Hakkında Kanunun 11 nci maddesinde belirtilen erh tapuya i lenmez. Seçilen alanda özel mülkiyette olan araziler bulunması hâlinde bu araziler rızaen satın alma veya kamula tırma yoluyla iktisap edilir. Bu nitelikte ta nınmazlar hakkında 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamula tırma Kanunu hükümleri uygulanır. Yer seçiminin kesinle mesinden sonra OSB sınırları dı nda kalan alanların planlanması Çevre ve ehircilik Bakanlı ı ve/veya ilgili belediye tarafından en geç bir yıl içinde yapılır. Bununla ilgili usûl ve esaslar Bakanlık ve Çevre ve ehircilik Bakanlı nca mü tereken belirlenir. OSB alanı dı ndaki içme ve kullanma suyu, karayolu, demiryolu, elektrik ve do algaz ba lantıları ile ilgili i ve i lemler Bakanlı n koordinasyonunda ilgili kurum ve kurulu larca yerine getirilir. Yer seçimi kesinle tirilen alandaki büyük ehir belediyesi, il belediyesi, ilçe belediyesi, belde belediyesi, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birli i ile Odalar ve Borsalar Kanununa göre kurulan sanayi odası, yoksa ticaret ve sanayi odası, o da yoksa ticaret odası, il özel idaresi veya yatırım izleme ve koordinasyon ba kanlı ı temsilcileri ile alanın hiçbir belediye sınırı içinde olmaması hâlinde il belediyesi, ilçe belediyeleri ile bu ilçelerdeki odalar valilik uygun görü üne istinaden OSB kurulu nda yer alabilir. OSB kurulu na katılan kurum ve kurulu ların temsilcileri ve vali tarafından imzalanmı kurulu protokolünün Bakanlıkça onaylanması ve sicile kaydı ile OSB tüzel ki ilik kazanır. OSB kurulu nda, altıncı fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde belirlenen odanın yer alması zorunludur. htisas OSB'lerde konuyla ilgili, mesleki kurulu lar ve te ekküllerin temsilcileri, talepleri hâlinde mü te ebbis heyete dâhil edilirler. Tüzel ki ilik kazanan OSB'lerden, kurulu tarihinden itibaren altı ay içerisinde kamula tırma i lemlerine ba layıp, iki yıl içerisinde uzla ılamayan tüm parseller için tespit ve tescil davası açmayan veya tüm parseller çin açılan davalar neticesinde 2942 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde bedeli ödenmeyen OSB lerin tüzel ki ilikleri, tasfiye süreci ba lantılarak Bakanlık tarafından resen terkin edilebilir. OSB alanında Sa lık Bakanlı nca öngörülen sa lık koruma bandı bırakılır. Ortak kullanım alanları, OSB büyüklü ünün %8'inden az; hizmet ve destek alanları ise OSB büyüklü ünün %10'undan fazla olamaz. OSB sınırları içerisinde yapılacak imar ve parselasyon planları ve de i iklikleri, OSB tarafından yönetmeli e uygun olarak hazırlanır ve Bakanlıkça onaylanır Onaylı imar planları valilikçe tespit edilen ilan yerlerinde, Bakanlı n internet sayfasında bir hafta süre ile ilan edilir. Askı süresinin sonunda Bakanlıkça yürürlü e konulur ve ilgili kurumlara bilgi için gönderilir. Bir haftalık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. tirazlar Bakanlı a veya valili e yapılır. Bakanlık itirazları ve planları on be gün içerisinde inceleyerek kesin karara ba lar. Katılımcı tarafından OSB'ye ba vuruldu u hâlde ba vuru tarihinden itibaren üç ay içinde herhangi bir karara ba lanmayan imar ve parselasyon planı ve de i iklikleri katılımcının müracaatı hâlinde Bakanlıkça de erlendirmeye alınır. Bakanlık de erlendirme a masında OSB'nin ba vuru hakkındaki görü ünü ister. OSB ba vuru hakkındaki görü ünü on be gün içinde Bakanlı a bildirmek zorundadır. Ba vuruya konu imar ve parselasyon planı ile de i iklikleri Bakanlık tarafından uygun bulunması hâlinde onaylanabilir. Yürürlü e giren imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, in ası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir, i yeri açma ve çalı ma ruhsatının verilmesi sırasında i yeri açma ve çalı ma ruhsatına ili kin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır "; 5. maddesinde "OSB, mü te ebbis heyetin ba vurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu kararı ve sınırları belirlenmi yetki çerçevesinde kamula tırma i lemleri yaptırabilen bir özel hukuk tüzel ki ilidir. OSB adına kamula tırma yapacak idare, 2942 sayılı Kamula tırma Kanunu uyarınca olu turaca ı kıymet takdir ve uzla ma komisyonlarında OSB'den en az bir üyenin görevlendirilmesini ister. Tanınacak süre

zarfında görevlendirme yapılmaması hâlinde, ilgili idare, komisyon üyelerinin tamamını kendi bünyesinden seçer. Arazinin mülkiyetinin edinilmesinde yapılan masraflar ile arazi bedeli ödeme yükümlülüğü OSB tüzel kişiliğine aittir."; 20. maddesinde, " OSB'lerin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi altyapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluştan satın alınarak da işletim ve satışını yapma hakkı sadece OSB'nin yetki ve sorumluluğundadır. OSB'ler, Bakanlıktan izin almak kaydıyla ayrı şirket kurma artı aranmaksızın OSB alanı içerisinde öncelikle kendi ihtiyacı olmak üzere elektrik üretim tesisleri kurma ve işletme hakkına sahiptir. OSB'deki katılımcıların elektrik üretim tesisleri kurması ve işletmesi OSB iznine tabidir. Atıkların ortak arıtma tesisinin kabul edilebilecek standartlara düşürülmesi amacıyla münferiden ön arıtma tesisi yapılması gerekir. OSB'de yer alan kuruluşlar, altyapı ihtiyaçlarını OSB'nin tesislerinden karşılamak zorundadır. OSB'nin izni olmaksızın altyapı ihtiyaçları başka bir yerden karşılanamaz ve bu amaçla münferiden tesis kurulamaz. Bu kuruluşlar kendilerine tahsis edilen altyapı kullanma hakkını başka kuruluşlara devir ve temlik edemez ve başkalarının istifadesine tahsis edemez."; 21. maddesinde, "OSB tüzel kişiliği, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. OSB katılımcılarının enerji giderlerine dair düzenlemeler, serbest piyasa koşulları ile oluşmuş fiyatlara müdahale edilmeksizin, Cumhurbaşkanlığı tarafından yapılır. Atık su arıtma tesisi işleten bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz "; 22. maddesinde de, "OSB ve OSBÜK organ üyeleri ile personeli, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Bunlar, para ve para hükmündeki evrak ve senetler ile bilanço, tutanak, rapor, defter ve belgeler üzerinde işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılırlar. Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen OSB organ üyelerinden kamu görevlisi olmayanlar ile OSBÜK organ üyeleri, beş bin Türk lirası idari para cezasıyla, kamu görevlisi olanlar ilgili mevzuat hükümlerine göre cezalandırılır. Bu madde kapsamındaki idari para cezaları Bakanlıkça verilir." hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan yasal düzenlemeden de anlaşılacağı üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ile ve anılan Bakanlıkça belirlenen yerde kurulan organize sanayi bölgelerine; sanayile menin sağlıklı düzenli ve çevreyle uyumlu gelişimini sağlamak amacıyla kamu yararı çerçevesinde özel bir takım görevler verilmiş ve bu görevlerini yerine getirebilmeleri için de kamusal yetkiler tanınmıştır.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda özel hukuk tüzel kişisi oldukları belirtilen organize sanayi bölgelerinin kamusal yetki ve ayrıcalıklarla donatıldıkları, bu yetki ve ayrıcalık dahilinde kamu hukuku alanında görülmesi gereken tek yanlı, kesin, doğrudan uygulanabilir işlemler de tesis ettikleri açıktır.

Kurumun görevleri arasında özel hukuk alanına giren birtakım kuruluşları bulunmakta ise de, bu kuruluşlar üstlenilen kamu hizmetini yerine getirmek amacıyla yönelik olduğundan, yalnızca anılan kuruluşlara veya bu kuruluşlarında özel hukuk hükümlerine bağlı olarak bakılarak, kurumun kamu hizmeti görmediği veya kamu kurumu olmadığı söylenemez. Kurumun tüzel kişiliğinin olması ve özel hukuk hükümlerine bağlı bulunması, üstlendiği kamu hizmetinin, etkin, kolay ve çabuk bir biçimde yürütmeye olanak sağlamaya yöneliktir. Bu bakımdan, 4562 sayılı yasada yer alan özel hukuk hükümlerine bağlı olma keyfiyeti kurumun üçüncü kişilerle girişe ilişkin hukuki işlemlere özel hukuk hükümlerinin uygulanacağını belirtmekten öte bir anlam taşımamaktadır.

Öte yandan, kurum genel kurulunun oluşması, toplantıları ve görevleri, genel kurulda alınan kararların niteliği gözönüne alınınca, gerek genel kurul toplantıları, gerek bu kurulda alınan kararların, kamu hizmeti gören kurumun iç bünyesi ile ilgili ve özellikle organik yapısına ilişkin ve hizmetin zorunlu kıldığı kuruluşların amacına paralel ve bunun yerine getirilmesine yönelik tasarruflar olduğundan bu tasarrufların idari nitelikte olduğu ve bunların idari yargı denetimine tabi olması gerektiği de açıktır.

İdari işlemlerin, yetki, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek bunların iptali istemiyle açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı

organlarınca denetlenerek idarenin hukuka uygunlu u sa lamaktadır.

Dava konusu olayda da, davacı irket tarafından zmir Kemalpa a Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösterdi i LPG dolum, depolama ve tevzi terminaline ait tesisin kapasitesinin arttırılmasına yönelik talebin reddine ili kin 28/09/2020 günlü, 1488 sayılı i lemin kamu hukuku kuralları uygulanarak ve kamu gücüne dayanılarak tesis edilmi bir idari i lem oldu u sonucuna varıldı ından, uyu mazlı ın görüm ve çözümlü görevi idari yargı yerine ait bulundu u görü ü ile ço unluk kararına katılmıyoruz.

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Ahmet
ARSLAN